

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

PUBLISHED BY THE LITHUANIAN NEWS PUB. CO., INC.
1739 South Halsted Street, Chicago, Illinois.
Phone Roosevelt 8500

Pirmas ir Didžiausias Lietuvių Dienraštis Amerikoje

VOL. XX.

Kaina 3c

Chicago, Ill., šeštadienis, Šausis-January 7 d., 1933

No. 5

NAUJIENOS

The Lithuanian Daily News

Entered as second-class matter March 7, 1914 at the Post Office at Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

PUBLISHED BY THE LITHUANIAN NEWS PUB. CO., INC.
1739 South Halsted Street, Chicago, Illinois
Phone Roosevelt 8500

Pirmas ir Didžiausias Lietuvių Dienraštis Amerikoje

Šiandien Laidojamas Calvin Coolidge

Palaidotas bus savo gimtinėje, Plymouth, Vt., be didelių iškilmių. Pamaldose dalyvaus prezidentas ir daug valdininkų

Northampton, Mass., s. 6.— Žiuos į kapines, tuomet specialiu traukiniu tuojaus grįš į Washingtoną.

Washington, s. 9.— Buvusiam prezidentui Coolidge mirus ir prezidentui Hooveriui dalei to paskelbus šalyje 30 dienų gedėjimą, visi oficialiai ir pusiau oficialiai pokiliai liko atšaukti ir jų nebus per visą gedėjimo laiką.

New Yorko ir Chicago's biržos rytoj, Coolidge laidotuvių dieną, bus uždarytos, kad tuo pagerbtų velionį.

Pamados bus Edwards Congregational bažnyčioje, Northampton. Į jas specialiu traukiniu atvyks prezidentas Hooveris su žmona, daugelis kabineto narių ir šiaip augstų valdininkų. Pamaldos irgi bus paprastos, be didelių iškilmių. Po pamaldų kunas bus išvežtas į Plymouth, Vt., automobiliais, jei keliai bus išvažiujami. Ar prezidentas važiuos ir į kapines, dar nėra nuspręsta, nes jis mano, kad tai greičiau yra seimynos reikalas. Jei neva-

34 angliakasiai areštuoti Taylorville apygardoje

28 jų kaltinami už nušovimą trijų žmonių. Tarp areštųjų yra ir Kincaid policijos viršininkas

Taylorville, Ill., s. 6.— Pasiremdamas teismo išduotais neįvardytais warrantais, Christian pavieto šerifas Weineke daro medžioklę ant streikuojančių angliakasių ir juos kemsą į kalėjimą, neva sąryš su nušovimu dviejų žmonių prie Peabody Coal Co. Kincaid kasyklos kelios dienos atgal, kada ištiko susirėmimas tarp dirbančių angliakasių ir pikietuotojų. Tarp nušautųjų buvo ir viena moteris, streikuojančio angliakasio žmona, kuri tapo nušauta ant savo namų slenkščio. Vakar pasimirė dar vienas pašautųjų, Hickman, kasyklos bosas ir šerifo pagalbininkas. Jis buvo pašautas patruliuojant Kincaid gatvės.

Serifas jau 34 žmones yra areštavęs sąryš su tuo šaudymu. 28 suimtųjų yra kaltinomi del užmušimų. Prokuroras savo kaltinimą remia tuo, kad kas tik buvo matytas turintis ginklą, yra kaltas už užmušimus, nežiurint kas yra šovikas.

Tarp suimtųjų yra ir Kincaid policijos viršininkas Mattozzo ir kelios moterys. Mies-

Chicago ir apilinkė federalis oro biuras šiai dienai pranašauja:

Apsniaukę ir daug šalčiau po piet ar vakare.

Saulė teka 7:18, leidžiasi 4:34.

[Acme-P. & A. Photo]

Lenkijos ambasadorius Rusijoje Patek (kairė) ir Rusijos užsienio reikalų komisaras Maksim Litvinov pasirašius Rusijos ir Lenkijos nepuolimo ir draugingumo sutartį.

Nesiseka rusams su TRUMPOS ŽINIOS automobiliais

Didžioji automobilių dirbtuvė pagamino tik 7,500 trokų, nors kvotoje buvo numatyta 30,000

Maskva, s. 6.— Oficialis organas Ižvestija pripažįsta, kad didžioji automobilių dirbtuvė buvusiame Nizni Novgorode, dabar Gorki mieste, pagamino tik 7,500 Fordo trokų, kuomet jam nuskirtoji kvota buvo net 30,000 trokų.

Šiems metams nuskirta kvota buvo 140,000, bet dabar tapo sumažinta iki 38,000.

Si dirbtuvė buvo labai rupestingai planuojama ir jai labiausia Rusija didžiavosi. Vien už patentus ir techninę pagalbą Rusija Fordui sumokėjo \$30,000,000.

Dirbtuvė nesiseka delei netinkamo jos vedimo, biurokratijos, darbininkų nepaisymo, stokos išlavintų darbininkų ir stokos žaliavų medžiagos.

Francija priruošė karo laivus del Colombia

Paryžius, s. 6.—Francija du prekybinius laivus, Colombia respublikos užsakymu, pertaisė į kanulinčius laivus, juos apginklavo, aprūpino amunicija ir išsiuntė į Amazonas upę į Colombia. Dabar baigiamas pertaisyti trečias laivas, bet abejojama, kad jis pasiektų Colombia, nes Brazilija ruošiasi uždaryti Amazonės upę karo laivams. Laivai priręgti Colombijai ruošiantis prie karo su Peru už Leticia uostą, ant Amazonės upės, kurį Peru užgriebė.

Mušiai tarp japonų ir chinečių atsinaujino

Shanghai, s. 6.—Iš Chingwangtao praneša, kad mušiai tarp chinečių ir japonų prie Shankhaikvano vėl atsinaujino. Kol kas eina persišaudymas per Tashih upę.

Hollywood, Cal., s. 5.—Barry Connors, rašytojas scenos veikalų del krutamųjų paveiklų, žuvo gaisre, kuris dalinai sunaikino jo aptmentą, kuriame jis gyveno.

Willemstad, Curacao, s. 6.—11 francūzų ir 4 italai, spėjama pabėgę iš francūzų katorgos Cayenne, atvyko į čia iš Trinidado bourinė valtimi.

Pakels taksus ant pajamų

Tai buk nutaręs išrinktasis prezidentas Rooseveltas su kongreso vadais

Newark, N. J.—Hans Dechow, kuris mēgdavo vadintis "grafas Enrique von Buelow", ir sukinėjosi tarp Amerikos turėjų, tapo suimtas už skleidimą netikrų pinigų. Jis esą vadovavęs didelei internacionalinei šalkai, kuri vien Chicagoj paskleidusi apie \$100,000 netikrų pinigų. Kaip jo pagalbininkas, tapo suimtas Dr. Valentine Gregory Burton, 34 m., garsus širdies ligų specialistas. Abu yra apkaltinti federalinio teismo.

New York.—Delei nuolatinio varžymo užsienio prekybos ir kelimo muitų, laivų išplaukimai žymiai sumažėjo. Lapkričio mėn. iš New Yorko išplaukė 385 prekybiniai laivai, kuomet metais atgal išplaukė 436. Ypač sumažėjo laivų išplaukimai į Angliją.

Washington.—Pereitais metais užsidarė visoje šalyje apie 1,400 bankų, turėję \$700,000,000 depozitų. 1931 m. gi bankrutijo 2,298 bankai, turėję \$1,691,510,000 depozitų. Daugelį bankų išgelbėjo Rekonstrukcijos Finansų korporacija, kuri išskolino bankams virš \$807,000,000.

Gibson City, Ill.—Užsidiarius vienam bankui ir kad išgelbėti kitą banką, mēras Kruddup uždarė banką 30 dienų, kad žmonės negalėtų išsiimti pinigų kol praeis panika.

Cape Girardeau, Mo.—Čia rasta nušautas du žmones. Manoma, kad tai du iš trijų plėšikų, kurie savaite atgal Carrier Mills miestely apiplėšė tris žmones.

New York.—Pardavimai Woolworth sankrovų gruodžio mėn. nors buvo geriausi visuose metuose—siekė virš \$33,000,000, bet visgi buvo daug mažesni, negu gruodį 1931 m.

Madridas.—Jungt. Valstijų ambasadorius Ispanijoje Irwin B. Laughlin atsisakė dalyvauti prezidento Zamora pokily diplomatams, kadangi pokily seimo pirmininkas, kuris kartu atstoja šalies vice-prezidentą, yra sofinamas pirmiau ambasadorių.

5 Stone & Co. viršininkai nuteisti 20 metų kalėjimui

Jie nuteisti už naudojimą pašto prigavimams tikslams. Kompanija nunešė \$15,000,000.

Chicago.—Penki seniausios Chicagoj real estate investmenčių kompanijos, H. O. Stone & Co., viršininkai po labai ilgo bylos nagrinėjimo, vakar federalinio teisėjo Woodward tapo nuteisti kiekvienas 20 metų kalėjimui ir užsimokėti po \$15,000 pabaudos už naudojimą pašto prigavimams tikslams.

Tai didžiausia galima bausmė už tą nusidėjimą. Ir viso tik tris sykius buvo pritaikyta.

Nuteisti yra prezidentas Norcott, kontrolierius Carroll, viceprez. Bennett, išdininkas Packe ir vyriausias advokatas Needham. Jei niekas neužstatys po \$50,000 kaucijos, jie galbut šiandien bus išvežti kalėjimui.

Kiti du pagalbinės kompanijos, Stone Investment Co., viršininkai tapo nuteisti dviems metams kalėjimui ir užsimokėti po \$5,000 pabaudos. Jie galbut bus atiduoti pataisai.

Stone & Co. bankrutijo 1930 m., nunešdama apie \$15,000,000 investorių pinigų. Turto gi buvo tik tiek, kad vos užteko receiverio išlaidoms. Bylą nagrinėjant buvo iškelta daugybė jų viršininkų sukybių.

Rado didelį slaptą bravorą

Chicago.—Vieškelių policija padarė kratą vienoj daržinėj prie DesPlaines priemiesčio ir rado didelį 15,000 galionų alaus bravorą, kuris, manoma, priklauso Touhy brolių gengei.

New York, s. 5.—Nuo širdies ligos, vakar New Bedford, Mass., pasimirė Frederick W. Davis, 74 m., autorius daugelio apysakėlių apie detektyvo "Nick Carter" prietikus, kurias seniau labai mēgdavo skaityti vaikai.

Lowell, Mass., s. 5.—Po dviejų savaičių užsidarymo, Suffolk Knitting Co. megztuvės vėl atsidarė ir suteiks darbo 600 darbininkų.

Athenai, Graikijoje, s. 6.—Žemės drebėjimas Volo įlankos apilinkėj sugriovė daugelį namų.

Tiems, kurie Rengiasi Lietuvon

Dabar laikas pradėti rūpintis tinkamai sutvarkyti išvažiavimui dokumentus. Ypatinai, kurie nėra Amerikos piliečiai ir norės sugrįžti. Gauš leidimas sugrįžti, kaip kada užtrunka apie 6 mėnesius laiko. Todėl tuojaus kreipkitės į Naujienas dėl informacijų.

Naujienų Laivakorėjų Skyriaus vedėjai turėdami daugelio metų patyrimą jums pasakys kokių dokumentų reikės išvažiuojant ir kada pradėti jų ieškoti.

Naujienų raštinė atdara nuo 8 val. ryto iki 8 vakaro, Nedėdieniais, nuo 9 ryto iki 1 val. po pietų.

NAUJIENOS

1739 So. Halsted Street

Lietuvon Vikingų Keliais

Rašo Dr. C. Kasputis
Klaipėdiečiai bovijsai.

Visi linksmi ir juokaudami traukiame kurhausan. Įeiname į gražią erdvią salę. Viena gale mačosi ilgiausias stalas, apkrautas visokiais gardumynais, bonkomis, papuošalais ir gėlėmis. Kiekvienas renka sau vietą. Aš noriu atsistėti su "Das Maedchen" ir "Kursių kunigaikštienė". Pa- gauna mane p. Tolišius, Klaipėdos direktorijos teismelio pirmininkas, nebeatmenu ko- kios tų įsaių, — ir man garbės suteikdamas, pasodina tarpe savęs ir žmonos. Nepa- tinka man ta garbė. Smagiiau būtų su "Das Maedchen", bet ką padarysi, tokios garbės atsisakyti kaip žai nepatogu ir neparanku.

Keletą žodžių apie p. Toli- šių. Tai lietuvis klaipėdiecis, kitą sykį praktikavo advoka- turą Bostone, Amerikoje. Jo brolis yra Hearsto laikraščio ir keleto Amerikos žurnalo korespondentas. Gyvena Ber- lyne, Vokietijoje.

Vaišio mane be galo, kad net galva sukūlis pradėjo. Su kiekviena nauja pažinčia prie- sidavau išmaiti po vieną. Mat, čia jau toks paprotys. Lietuvoje žmonės labai švelni- gi.

Mums vakariene bevalgant, kokia tai panelė pagrojo ke- letą gabalėlių ant smuiko ir vi- sai geras baritonas padainavo. Pastebėjau vieną gerą daly- ką. Lietuvoje nėra papročio, kaip pas mus Amerikoje, lai- kyti ilgas, nuobodžias kalbas. Jei kalbama, tai visai trumpai ir su sensu.

Man besijuokaujanč su pa- sienio sargybos kapitonu pa- stebėjau, kad kitame salės gale stovi kareiviai muzikan- tai, žiūrėdami į mūsų pusę.

Nežinau, kodėl man tas pri- siminė senus rusų laikus ir pasirodė kaip ir mūsų karei-

vių pažeminimas. Be jokių ceremonijų pertraukiau kalbą su linksniu kapitonu ir nubė- gau prie kareivių.

Paprašiau juos eiti ir atsi- sėsti prie stalo su svečiais, nes vietų prie stalų dar buvo. Vienas jų man gražiai ir daili- nai visai teisingai atsakė, kad kareiviai turi prisilaikyti dis- ciplinos — ir, kad vėliau jie valgys prie to pat stalo. Taip ir buvo. Visas orkestras iš dvidešimt penkių kareivių po tam valgė tuos pačius valgius prie to pat stalo. Labai de- mokratinga ir žmoniška tvar- ka.

Prasidėjo šokiai, smagus šo- kiai. Prisiminiau Chicago vs. sokių, taip vadinamų, "Hot- pep boys" muziką, kuri daž- nai man skamba kaip ir kačių kniaukimas kovo mėnesį.

O čia, tai kad dvidešim- penki išlavinti vyrai užtrau- kia iš visokių pučiamų instru- mentų, tai, brolau, sveikas ar šlubas, jaunas ar senas, joki- budu neišlaikysi — nori ar ne- nori, bet šokti tai turi.

O tos panelės ir ponios, tai, jei šoka, tai tikrai — su atsi- davimu ir su aistra. Nuliudu- sių veidų gumą kramtančių čia nepamatysi.

Šokiams beeinant, iš kitų kurhauso salių ir restoranų priešo pusėtinai vokiečių ir vokiečių. Lietuvių ir vo- kiekčių kalbos maišėsi, bet pa- stebėjau, kad nuotaika ir abie- jų tautų sugyvenimas buvo labai draugiškas ir malonus.

Su vokiečiais pasitvėrė vokiečiai.

Pertraukos laiku, nuėjau kambarin, kur grojo kareiviai. Atėjo man galvon pavaišinti mūsų kareivius alumi. Pa- ėmijau, kad netoli baras, kur skubiai lakstinėja frakuoti patarnautojai.

"Prašau kiekvienam karei- viui po alaus šteiną!" gan garsiai paprašiau. Nieko, jo- kios pasekmės. Rodosi, niekas negirdi nors riktėlėjau gana smarkiai. Paantrinau. Tas pat. Palaukite, manau sau! Kiek- viena tauta turi savo ypaty- bes. Vokiečiai — tauta karin- ga, smarki ir griežta — ir tokias ypatybes mėgsta ir ger- bia. Lepšės vėl atbulai. Mėg- sta švelnumą ir visokius sald- žius niekus.

Atsiremiau prie sienos. Ne- pakenčiau priešo iš pasaly ar- ba užpakaly.

Įtraukiau plaučiuosna oro, ašikosiau — na, ir iš visos gerklės, kad užblausiu: "Ach- tung!!! — Kreuz Donner, Blit- zen Million Wetter, Pappen- heim noch einmal; ein Stein Bier fuer einen jeden Soldat und — schnell!!!"

Nespėjau beveik baigti, kaip kiekvienas kareivių jau ran- koje turėjo po didelį alaus stiklą. Man taipgi a'nešė do- vanai.

Skaitytojui, manau, būtų žingeidu žinoti, kas tai per magiški žodžiai, kurie taip pagreitino ir paakstino vokiš- kus patarnautojus sulietuvinti sunku, nes lietuviškai tie žo- džiai neturi tos stiprios ir yp- atingos prasmės. Liuosame ir sutrumpintame vertime tas maždaug skamba ve kaip: "Domės!!! — Po milijonų kry- žiavočių žaibų, griausmų ir perkunų — kiekvienam karei- viui po alaus stiklą, — ir tuoj!!!"

Po tam mūsų kareiviai dar smarkiau grojo, o mes dar smarkiau šokome. "Das Mae- chen" visai pavargo, aš gal dar daugiau.

Beveik revoliucija.

Apie pusiaunaktį grįžtame Klaipėdon. Aš atsistėdau sau vienas, kad pasigerėti gražia naktimi. Dangus žvaigždėtas. Pilna mėnesiena silpnai, tar- tum ir bailiai melsvai apvie-

[Acme-P. & A. Photo]

Chicago. — P-lė Irene Far- rell, 22 m., 7708 Lowe Ave., slaugių mokinė, kurią nušovė Frank Amato, 32 m., iš Blue Island, vedęs tėvas 4 vaikų, paskui ir pats nusišovęs. Spė- jama, kad tai slaptos meilės pasekės.

čia krantų, kur tamsių pušų- nų prolarpiais mirga mažos šviesos.

"Fakc" smagiiai lekia. Nuo- latinis, viešodas ratų dundėji- mas užimas mane visai sura- miną. Sėdžiu sau viskuo, net ir pats iš savimi pilnai paten- kintas.

Kabinasi prie manęs vėl tas Klaipėdos verslininkas. At- kertu keletą žodžių ir tyliu, tuo duodamas jam suprasti, kad geriau palikty mane ra- mybėje. Verslininkas susipran- ta ir kur tai sau nueina.

Kareiviai groja lėtą, tykų, be, vieną tų aistros pilnų val- cę. Keletą porų, kuriems dar šokti nenusibodo, tampriai viens prie kito prisiglaudę, tamsumoje lėtai sau sukinėjo- si.

Atsisėda prie manęs brolis ir užveda kalbą apie "Kur- šių kunigaikštienę" ir jos drau- gę "Das Maedchen." Jos abi jam patinka. Sutinku, kad jo kaslink mo'erų skonis gana geras.

Mums su broliu taip be- kalbant, ateina vienas karei- vių ir prašo manęs pas juos ateiti. Einu, jausdamas ką tai nepaprasto. Žiuriu, jų viršila po pažastis laiko galioninė valstybinės bonką, o rankoje arbatinį stiklą.

"Ma'ote, mes norime išsi- gerti, bet be jūsų nenorime pradėti" ir taip sakydamas, į- pila man pilną degtinės sti- klą. Dekuju aš jam ir visiems kareiviams už nuoširdumą ir man suteiktą garbę, bet pra- šau, kad nors pusę stiklo at- piltų atgal į bonką, nes aš tiek panešti negalėsiu. Galop, visi sutinka, kad privalau iš- gerti pusę stiklo.

Pakliū stiklą ir prašau jų tris "valio" už Lietuvos ka- riomene. Pataikiau, kaip a- merikonai sako, lygiai ot, bu- liui, į aki. Kad išsiveržė iš dvi- dešimt penkių kareivių kruti- nių sutartina triskartinė griau- sminga lietuviška "valio", tai, rodosi, net visas pasaulis su- drebėjo, o iš laivo tai beveik turėtų belikti tiktai skeveld- ros.

"Ot, tai vyrai", pridėjau ir išmoviau savo dalį. Tai juo- jaus atsirado vienas karini- kas rusčiai klausdamas, kas čia atsitiko. Paaiškinau jam triukšmo priežastį ir papra- šiau palikti mus vienus. Ka- rininkas nusišypsojo ir nuėjo sau.

Ant galo, kareiviai pagriebė mane ir pradėjo mėtyti į orą vis šaukdami "valio". Nors plaukti moku, bet visgi būtų nesmagu su drabužiais pakliu- ti į vandenį, to bijojau.

Taip išsilinksmindami, ga- lop, sugrįžome Klaipėdon. Kareiviai išsiriškavo ir su tru- bomis ir hubnais "rat-tat-tat- rat", pradėjo žengti kareivi- nės. Iš mūsų kas tai dar užsi- norėjo juodos kavos, tai mes patraukėme į kavinę "Cent- ral", kuri atidaryta per visą naktį.

(Bus daugiau)

KORESPONDENCIJOS

Pittsburgh, Pa.

Pittsburgho lietuvių Radio Klubas.

Jau pradžioje me'ai laiko nuo įsikurimo Pittsburgho Lietu- vių Radio Klubo. Klubas su- darys įvairių pažiūrų narių, kuriuos atstovauja jų pačių iš- rinktas komitetas.

Šiais depresijos laikais iš- laikyti lietuvišką radio pro- gramą, gana sunkoka, tačiau remiant nariams ir darant į- vairius parengimus šiaip taip yra sukeliamas fondas užmokė- jimui už studiją.

Dabartinis lietuvių Radio klubas yra visų veikimo cen- tras. Nė vienas parengimas ne- ra pasekmingas, jei jis negar- sinamas per radio. Dauguma organizacijų tai suprastamos, Radio Klubas remia savais garsinimais. Tur but, nerashme Pittsburgho lietuviškos šeimos, turinčios radio namuose, kuri neklausytų lietuviškų progra- mų, o esant Liet. Radio Klubui parengimams jie skaitlingai į juos atsilanko. Tikrais nuo- širdžiais Radio Klubas remė- jais yra — Lietuvių Mokslo dr-ja ir Lietuvių Piliečių Kli- bas vak. Penn. Jie tik remia L. R. K., bet teikia veltui sve- taines parengimams. Žinoma, L. R. K. turi ir priešių, ku- riems vadovauja North Sidės "tautiškasis minkytuvus". Mat, jiems nepatinka, kodėl nėra garbinama ir nesilenkiama prieš tautiškus "erininus". Nepatinka ir tai, kad Radio klubo valdyba esanti neva so- cialistiška. Tikrumoj gi tos valdybos nariai susideda iš į- vairių pažiūrų asmenų.

—Pgh'o Paulė

Racine, Wis.

Iš lietuvių veikimo

Lietuvos Brolių ir Seserų Draugystė laikė priešmetinį su- sirinkimą gruodžio 18 d. 2 val. po pietų, 12th Str. Hall. Į su- sirinkimą buvo atsilankę nuo Sandaros 35 kuopos delegatas M. Kasparaitis (su tikslu už- kvesti, kad prisidėtų prie ben- drai ruošiamo visų dr-jų Lietu- vos nepriklausomybės 15 metų sukaktuvių minėjimo. Pirminin- kui pranešus, kad yra atėjęs atstovas ir nori pranešti apie Lietuvos reikalus, komunistų sekėjai pradėjo rėkti, kad ne- reikia; kiti nariai šaukia, kad atstovas būtų įleistas. Atstovą neįleido, bet vėliau didžiama narių nutarė prisidėti prie ruo- šimo vasario 16 dienos pami- nėjimo. Reiškia, užkvietimo tikslas atsiektas, nors atstovo ir neįleido. Komitetą paskir- ti p. P. Staponaitis ir Jonas Gileja. Laikė diskusijų svars- tant apie prisidėjimą prie vas. 16 d. minėjimo didelių atkak- lumu pasižymėjo Yuška ir Kry- žius. Rimto būdo visi lietuvių gerbia savo gimtinę kraštą Lie- tuvą, bet doroj nupuolet išge- rėliai priešinas Lietuvai.

Ši dr-ja nutarė sergantiems pašalpos nemokėti už pirmą li- gos savaitę. Apie pavasarį nu- tarta suruošti vakariene 20 me- tų sukaktuvių pažymėjimui. Perrinkta nauja valdyba. Vi- suomet budavo girdžiama prie- kaištą SLA., kam nemokama už pirmą savaitę pašalpos li- goj. Taip SLA. nemoka už pir- mą savaitę, bet šiaip užmoka- ką žada, o broliai ne tik nemo- kės už pirmą savaitę sirgimo pašalpos, bet neįstengia amo- kėti nei tai, kas priklauso tei- sėtai, nes kai kurie ligoniai gauna vos pusę pašalpos. Žino- ma, išmokėti, jei pinigų būtų. Gal apmokės, kai turės, bet šiuo laiku nariai negauna, kas jiems buvo žadama, kuomet jie buvo priimanai metais.

Gruodžio 29 d. 8 val. vaka- re šv. Kazimiero parapijos sv. buvo pirmas susirinkimas visų atstovų del aptarimo, kaip tinkamiausia prisiruošus prie- vasario 16 d., Lietuvos nepri- klausomybės 15 metų sukaktu- vių minėjimo. Dalyvavo šių draugijų atstovai: A. L. T. Sandaros 35 kuopos M. Kas- paraitis, J. Kapočius; SLA. 100 kp. P. Svaikauskas; šv. Kazi- miero Dr-sės J. Geleskas, Liet. Brolių Dr-sės P. Staponaitis; SLARK kp. P. Karaliūnas, ir šv. Cielijos choro S. Šepikas. Nuvarta ruošti Lietuvos Nepri- klausomybės 15 metų sukak- tui vasario 19 d. vakare. Tam reikalui paimta Dzendze- leto svetainė. Kvieti už kal- bėtojus Dr. Bakauską ir Keno- sha, Wis. ir profesorius iš Wis- consino universiteto Alfreda Senna, taip jau miesto majorą ar p. Wm. Armstrongą ex-ma- jorą. Garsinti anglių spaudoj. Prie prakalbų sudaryti muzi- kalų programa. Įžanga veltui. Sekantis dr-jų atstovų susirin- kimas bus sausio 26 d., 7:30 v. vakaro, parapijos svetainėje, 815 Park ave.

Sausio 1 d. buvo SLA. 100 kuopos susirinkimas Union Hall, 2 val. po pietų. Buvęs per du metus pirm. Jonas Vasi- liauskas, atidarydamas susi- rinkimą, pasakė pritaikintą apžvalgą praėjusių metų ir linkėjo visos kuopos nariams viso labo. Po to įvesdino nau- ją valdybą.

Išrinkta atstovai į busimą 10-to apskrčio metinį suva- žiavimą, — S. Gibavičius ir S. Mockus. Kadangi mūsų organi- zatorius, per ilgus metus gy- vendamas šioj šalyj, labai išsi- ilgęs, kaip ir daugelis mūsų, savo tėvų krašto ir artimųjų, o SLA. Pildomoji Taryba tei- kia progos tokiems aplankyti Lietuvą veltui, (bet reikia pri- rašyti 50 naujų narių į SLA. ir kelionę į Lietuvą ir atgal veltui), tai mes organizatoriui p. S. Mockui duodame galimy- bę ta proga naudotis. S. Moc- kus pasirašė sutartį su 100 kp. ir SLA., kad gaus 50 naujų narių. Jis rimtai ruošiasi prie kelionės, rašydamas naujus narius į SLA. 100 kuopą. Laimingos kloties Sėjasiui!

Sventės praėjo ramiai. Kaip didžiai išgarbintos ir visų laukiamos Kalėdos, taip ir Nauji Metai Racine lietu- vių praleista ramiai be jokių pramogų. Mat, toji kelesnėji depresija ir tas "prosperity" i- kampą įlindimas viską suga- dino.

Sveikinu pradžia šių naujų- jų 1933 metų "Naujiųjų" rė- dytojus, leidėjus ir skaityto- jus, taip ir savo draugus bei pažįsčius ir linkiu šiais me- tais del visų sveikatos ir viso labo!

Šiais metais kas įvyks — lai- mės ar nelaimės, džiaugsmi ar nuliudimai — bandysiu per "Naujienas" kaipo, korespon- dentas, pranešti. — Koresp.

NAUJIENŲ KONCERTAS
Vas. 26 Liet. Auditorioj

NAUJIENŲ

Pinigų Siuntimo Skyrius at- daras kasdien nuo 8 v. ryto iki 8 val. vak. Nedėliomis nuo 9 v. ryto iki 1 v. p. p.

Dovanos! Dovanos!
D Y K A I!!!

Grand Opening SALE!
IOWA MEAT Company

1630 West 47th Street
1 block West of Ashland Avenue.

Fresh cut Young Pork Roast	4 1/2 lb. 4c	Pot Roast — tokia, kuri tirpsta jūsų burnoje	10 1/2 lb.
Large Juicy Frankforts	2 lbs. 9c	VEAL STEAKS	14 1/2 lb.

STEAKS ROUND — thick tender SIRLOIN and Juicy PORTERHOUSE **14 1/2 lb.**

Genuine Milk Fed VEAL ROAST	6 1/2 lb.	Chops—Veal, Pork, Lamb, choice cuts	10 1/2 lb.
LAMB ROAST	7 1/2 lb.		

SVIESTAS, KIAUŠINIAI IR SURIAI PIGIAUSIOMIS KAINOMIS.

LACHAWICZ IR SUNAI

S. C. L.

S. D. L.

B. A. L.

PAGRABŲ VEDĖJAI

IR

BALSAMAVOTOJAI

Pagrabų kainos atstatina depresijos laikui, Tolumas nedaro skirtumo, Moderniškos koplyčios dykai, Asmeniškas, mandagus, sympatiškas, patarnavimas.

Chicago, Ill.
2314 West 23rd Place
Telefonas Roosevelt 2515-2516

Cicero, Ill.
1439 S. 49th Court
Telefonas Cicero 5927

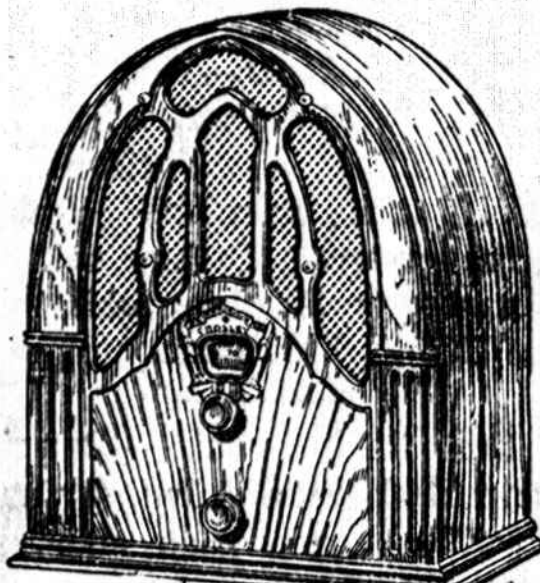
CROSLEY RADIO 1933

KAINOS 5 TUBŲ

\$19.99

10 TUBŲ

\$39.50

Kur jūs ne busite su CROS- LEY Radio visur jūs pasie- ksi'e. Pagausite visas stotis.

Crosley Radio ir Victrola kombinacija groja rekordus gražiai, \$ **49.00**

Budriko krautuvė parduo- da lengvais išmokėjimais.

Kiekvienas pirkėjas gaus gražią dovaną.

Dėl pataisymo jūsų Ra- dio pašaukite Boulevard 8167 arba 4705.

JOS. F. BUDRIK,
INCORPORATED

3417-21 S. Halsted St.

Pirmieji ir nuolatiniai leidėjai lie- tuvių Radio Programų: WCFL sek- madieniais nuo 1 iki 2 val. po pie- tų. WHFC ketvergo vakarais nuo 7:30. Nepamirškite užstatyti savo Radio.

Iš Mano Atsiminimų

St. Rimkus.
(Kaip ir autobiografija)
(Tęsinys)

Kelionė Amerikon

Kelionė iš Lietuvos Amerikon buvo smagi ir įdomi. Vos tik privažiavus Vokietijos rubėžius, gaunu progos susipažinti su vienu inteligentišku vaiku. Tai buvo Juozas Kaunas, užbaigęs Kybartų progimnaziją, kuris taipgi važiuavo Amerikon su motina ir dviem sesutėmis.

Mūsų kelionės linija buvo "Canadian Pacific Railway." Teko važiuoti per Vokietiją, Belgiją ir Kanadą. Zingeidai buvo pamačiusi tas vietas, o ypatingai Belgiją ir jos sostinę Briuselį bei Antverpeną. Apie tuos miestus tiek daug buvo rašoma laikraščiuose karo laikais. Tai buvo, taip sakant, vokiečių kapinynas, kur tapo nužudyta ir palaidota šimtais tukstančių vokiečių kariuomenės.

Mudu su draugu Juozu taip susidraugavome, kad pasiekę Ameriką nenorime skirtis. Bet ką darysi? Atvažiuoju iki Detroito, paspaudžiam viens kitam ranką, ir prisizadame susirašinėti laiškais. Aš važiuoju į Cincinnati, Ohio, o jis pasilieka Detroito. Važiuoju traukiniu į gimtąjį miestą, kuris visiškai nepamenu.

Sesuo ir tėvas.

Visokios mintys sukasi galvoje. Manau sau: rytoj jau pasimatysime su seseria, tėvu ir pamote, kurių visiškai nepažįstu. Kaip jie atrodo? Koks jų būdas? Kokia kalba? Ir taip kamuojuojamas minčių per ištisą naktį, atvažiuoju į Cincinnati, Ohio.

Tai buvo sekmadienio rytas. Paskambinu prie durų klambusti. Pasirodo vyras — aukštasis, storas su akiniais. Klausia ką tai angliškai. Aš nesupranti, tik sakau lietuviškai "Aš Stasys Rimkus".

Paprašo į vidų, prikelia seserį, kuri dar miegojo. Išėina sesuo ir, rodos, nenoriu tikėti, kad tai mano sesuo. Bet koks džiaugsmas. Kiek tų kalbų? Kiek visokių klausimų! Po pusryčių švogeris pataria visiems kartu važiuoti pas tėvą, kuris gyvena kitoje miesto dalyje ir visai nieko nežinojo apie mano atvykimą į Ameriką.

Atvažiuojame prie tėvo namų. Tėvas vaikščioja po kiemą ir žiurinėja apie namus. Man švogeris iš tolo pasako: "Tai tavo tėvas tik nieko jam nesakyk." Mano širdis pradėjo smarkiau mušti ir nežinau nei ką daryti. Sesuo ir švogeris pasisveikina su tėvu priveda ir mane. "Tai tavo sūnus Stasys".

Tėvas stovi valandą ir žiūri į mane, lyg suakmenėjęs. Pagalios, puolam viens kitam į glėbį, bučiuojamės ir verkiame iš džiaugsmo. Tėvas klausinėja, kaip aš čia patekau.

Pradedu dirbti.

Pasisvečiavęs keletą savaičių pradėdau dirbti odų dirbtuvėje, t. y. garbarnėje, kurioje mano tėvas buvo išdirbęs apie 20 metų. Darbas nėra sunkus, bet nešvarus, šlapias, baurus, oras blogas. Dirbu sukančes dantis, o vakarais einu į mokyklą ir vis sau manau: užsi-

KĄ AMERIKOS STUDENTAS PATYRĖ SOVIETŲ RUSIJOJ

(Tęsinys)

Žmonės labai nuskurę

"Man metėsi į akis ypač tas faktas, kad žmonės labai suvargę ir nuskurę. Pagalvokite tik," tęsė toliau p. Bard, "Leningradas yra vienas svarbiausių Rusijos miestų. Ir štai į to miesto sodą ateina baisiausiai nuskurę žmonės. Jų drabužiai — tai vieni tik lopotai. Ne tik drabužiai sulopoti, bet ir ant lopų matosi lopotai. Apisavę jie nuplyšusiais batais, o kai kurie žiesiog medinėmis klumpėmis ir vyžomis. Taip skurdžiai apsirėngusių žmonių aš nemačiau jokioj kitoj šaly. Jau vien iš to jų galitę spręsti, kaip gyvena Rusijos darbininkai: nei tinkamo valgio, nei tinkamų drabužių jie neturi."

Žiogas ir mergina.

Studentas atsikėlė nuo s'alo ir pradėjo vaikščioti po kambarį. Kuriam laikui praėjus, jis ir vėl pradėjo kalbėti: "Na, tiek to apie jų vargus. Geriau šį tą papasakosiu pats apie save."

"Tikrai!" pertraukė korespondentas. "Ką, meldžiamasis, gali apie save pasakyti? Jei vien tik apie save pradėsi pasakoti, tai galėsi pasakyti tik tai, kad esi žmogus su galva, dviem kojom, dviem rankom, etc. Tai vargu bus įdomu."

"Tai tiesa", pastebėjo p. Bard. "Tačiau aš visai nesiirėngiu pasakoti apie tai, kaip aš atrodau ir iš ko susidedu. Aš kalbėsiu apie tai, kaip mane žiogas supažindino su mergina."

"Tai tikrai įdomu", pastebėjo korespondentas. "Atrodo, kad bolševikiški žiogai yra labai inteligentiški, jeigu tokius šposus gali krėsti."

"Na, šik tu nusiramink ir leisk man savo pasakojimą užbaigti," pareiškė p. Bard. "Jei mane su mergina būtų supažindinęs koks nors komisaras, tai tame tikrai nebūtų jos, paduodamas knygą. 'Aš

dirbsiu kelionei pinigų, tai ir vėl trauksiu atgal į Lietuvą. Bet viskas virto kitaip. Štai gaunu laišką iš Detroito nuo draugo Juozo Kauno, su kuriuo kartu atvažiuoju iš Lietuvos. Kviečia jis mane atvažiuoti, nes, girdi, čia daugiau lietuvių, gausiu geresnį darbą. Prizada man parupinti darbą ten, kur ir pats dirba. Ir taip išgyvenęs keletą mėnesių prie sesers ir tėvo, apleidžiu juos ir atvažiuoju į Detroitą laimės ieškoti. Gyvenu su draugu Juozu pas jo tetutę. Juozas parupino man darbą, kur ir pats dirbo. Čia gyvenimas pasidarė įvairesnis. (Bus daugiau)

išsigandau žiogo, kuris man užtūpė ant kaklo, o ne Mardeno raštų," atsakė mergina.

Nelikėta pažintis.

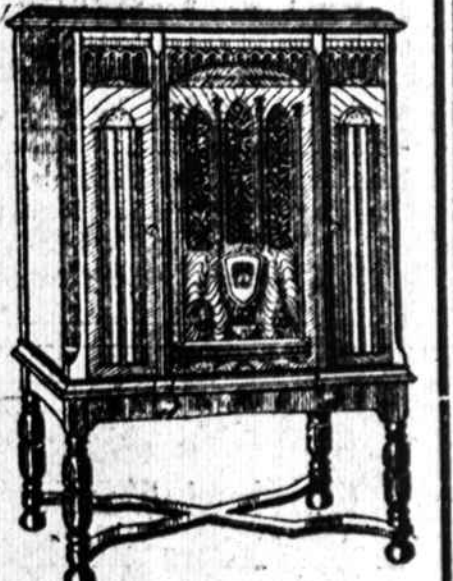
"Pradėjau klausinėti jos, ar Mardeno raštai yra išversti ir į rusų kalbą. 'Aš to nežinau, atsakė mergina. 'Ši knyga yra angliškai parašyta.' Tai mane labai užinteresavo ir aš paklausiau, kur ji išmoko anglų kalbą. 'Aš gimiau Amerikoje ir baigiau Illinois universitetą,' atsakė mergina. 'Jeigu taip, tai gal mudviem bus parankiau angliškai kalbėti?' pareiškiau aš. 'Ar ir tamsta, kalbi angliškai?' nustebė mergina. 'Labai gerai. Aš irgi esu amerikonas ir lankau Amerikoje universitetą,' atsakiau aš. 'Man tikrai malonu susitikti čia amerikoną. To tai nesitikėjau. Kokia tamstos pavardė?' Atsakiau, jog aš esu

W. S. Bard. Ji ištiesė ranką ir prisistatė kaip panelė Anne X. 'Labai malonu pažinti panelę Anne...' 'Taip, labai įdomu,' pridūrė ji, 'kad mudu čia galėjome susitikti.' Aš nusišypsojau ir pareiškiau, kad tą malonumą mudviem suteikė žiogas. 'Visai ne', užprotestavo ji, 'žiogas tik išgąsdino. Bet, matomai, nėra to žiogo, kas neturėtų savyje tiek tiek ir gero.' Tas posakis man visai nepatiko. Juo labiau, kad aš dar gerai atsiminiau viešbutį, kur man žiurkė nosį sužalojo. Tačiau apie tai aš nieko neprisiminiau. Mudu žiūrėjome vienas į antrą ir nežinojome apie ką kalbėti. Pagalios, aš susigriebiau ir paprašiau jos atsistėsti. Ji garė 'ačiū' ir atsistėdė ant to paties suolo. Atsisėdau ir aš. Sėdima ir tylė...

(Bus daugiau)

DIDŽIAUSIA RADIO CLEARANCE

VISŲ GERŲJŲ
IŠDIRBYSČIŲ
VISŲ MODELIŲ!

Kainos sumažintos nuo 50% iki 75%! Proga įsigyti geriausį radijo net tik už vieną ketvirtą dalį tikros vertės.

Peoples Furniture Co.
Krautuvėse

Matykite šiuos Bargenus Tuojaus!

\$585.00 SPARTON Automatinis Kombinacijos radio su gramofonu, 13 tubų	\$198.00
\$325.00 COLUMBIA Automatic Kombinacijos radio su gramofonu	\$95.00
\$198.00 BALKITE Kombinacijos Radio su Gramofonu ir laikrodžiu	\$69.00
\$190.00 ATWATER KENT Radio su 10 tubų, gražiam kabinete	\$65.00
\$168.00 SPARTON Radio su 10 tubų, labai gražiam kabinete	\$65.00
\$245.00 FADA Radio, labai dailiam kabinete tikrai už	\$50.00
\$170.00 ATWATER KENT Radio su 10 tubų	\$48.00
\$110.00 PHILCO. 9 tubų trumpų ir ilgų bangų radio tikrai už	\$59.50
\$198.00 MAJESTIC RADIO	\$39.00
\$150.00 CROSLY RADIO	\$29.00
\$148.00 R. C. A. RADIOLA	\$29.50
\$165.00 MAJESTIC RADIO	\$27.50
\$25.00 VERTES MIDGET RADIOS	\$8.75

Ir daugybė kitokių bargenų ir augėdau. Šie minėti radijos yra visi pilnai garantuoti duoti užganėdijimą arba pinigai yra grąžinami atgal.

Galima pirkti ant lengvų išmokėjimų mokant po 50c ir daugiau į savaitę.

ATSILANKYKITE TUOJAUS!

Peoples Furniture Co.
SOUTH WEST SIDE LARGEST STORE
FURNITURE, RADIOS, PIANOS, RUGS, STOVES & GEN. HOUSEHOLD GOODS
"EVERYTHING FOR THE HOMES"
4177-83 ARCHER AVE. COR. RICHMOND ST. 2536-40 W. 63RD ST. & MAPLEWOOD AVE.
Kampas Richmond gatvės Lafayette 3171 Kampas Maplewood gatvės Hemlock 8400
CHICAGO, ILL.

TAUPYMO SĄSKAITOS
ATIDARYTOS
DROVERS BANKE
Prieš Sausio 10-tą Neš
Nuošimčius nuo
Sausio 1 Dienos

Pastovus augimas šiuose sunkiuose laikuose rodo teisingą valdymo būdą paremtą ant naudingo patarnavimo ir principų, kurie yra pastovūs. Didelė dalis viso Drovers turto yra Cash pinigais ir Suv. Valstijų Valdžios Užstatais. Saugios Dėžutės—Taupymo ir Čekių Sąskaitų Skyriai. Pinigų Siuntimas—1933 Kalėdinis Taupymo Kliubas. Kalbame Lietuviškai. Klauskite p. Stungio.

DROVERS
NATIONAL BANK
TRUST & SAVINGS BANK

Halsted at 42nd St.

Bankinės valandos: kasdien 9 ryto—3 v. v., Seređoj 9 ryto—8 v. v., Subatoj 9 ryto—2 val. po piet.

TEATRAS ir BALIUS

Jaunų Lietuvių Amerikos Kliubo
Sekmadieny, Sausio-January 8 d., 1933
Chicago's Lietuvių Auditorijoj,

Pradžia 6:30 val. vak. Ižanga 45c.
Scenoje bus pastatyta labai juokinga komedija "Užburtas. Kuni-gaikštis."
Pertraukose dainuos STASYS RIMKUS.
Užkvičia KOMITETAS.

METINIS BALIUS

TEISYBES MYLETOJŲ DRAUGYSTĖS
Subatoj, Sausio-January 7, 1933
CHICAGOS LIETUVIŲ AUDITORIUM,
3133 So. Halsted St.

Pradžia 6 val. vak. Ižanga 35c.
Kviečia KOMITETAS.

Daktaras

WISSIG,

Kapitonas
Pasauliniame kare

Specialistas iš
Rusijos

GYDO VISAS LIGAS VYRŲ IR MOTERŲ PER 27 METUS NEŽIURINT KĄ UŽSISENĖJUSIOS IR NEIŠGYDOMOS JOS YRA. Speciališkai gydo ligas pilvo, plaučių, inkstų ir pusės, užnuodijimą kraujo, odos, ligas, žaizdas, reumatizmą, galvos skausmus, skausmus nugaroje, kosėjimą, gerklės skandijimą ir psalpingas ligas. Jeigu kiti negalioja jus išgydyti, ateikite čia ir persitikrinkite ką jis jums gali padaryti. Praktikuoja per daugelį metų ir išgydė tukstančias ligonius. Patarimas dykai. OFISO VALANDOS: Kasdien nuo 10 valandos ryto iki 1 valandos ir nuo 5-8 valandos vakare. Nedėliomis nuo 10 ryto iki 1 val. 4200 West 26 St. kampas Keeler Ave. Tel. Crawford 5573

Rusiška ir Turkiška Pirtis

DOUGLAS BATHS

3514-16 W. ROOSEVELT ROAD
arti St. Louis Ave. Tel. Kedzie 8202
Vanos, lietas ir duskos vanos, swimming pool.
Rusiška ir turkiška pirtis moterims seređomis iki 7 v. v.

CHICAGOS LIETUVIŲ DRAUGIJOS SAVITARPINĖS PAŠALPOS

METINIS VAKARAS -- KONCERTAS

Nedėlioj, Sausio-Jan. 8, 1933 Wicker Park Svet. 2040 W. NORTH AVE.

Šimtai šios organizacijos narių ir svečių dalyvaus šitime Chicago's Lietuvių Draugijos Savitarpinės Pašalpos Vakare-Koncerte vien todėl, kad šios didžiausios Draugijos Chicagoje Metiniai vakarai yra tarsi maldingiausi atleidai į kuriuos skaištingos minios žmonių eina sau misieriškų įkvėpimų ieškoti. Tas pats buna ir su Chicago's Lietuvių Draugijos Savitarpinės Pašalpos Metiniais-Koncertais. Kas šitime Draugijos

vakare neparorės išgirsti garsų "Birutės" chorą po vadovystę Miko Jozavito, kas nenorės išgirsti "Birutės" žvaigždės—dainininkus: Stogį, p-nią Gapšienę, Rimkų, Kaminską, p-lę Stradomskaitę, Puta ir daugelis kitų. O kam neįdomu bus pasiklausyti Northwestern Universiteto Stygų Kvar-teto, p-lės Valerijos Čepukaitės, žymiausios lietu-vaitės smuikininkės, smuiko dainos arba p-lės Zofijos Paškevičaitės, žymiausios dainininkės, lai-

mėjusios "Tribune" dainų konteste pirmą praizgą, galingo balso dainos. Prisiminkime kad šitime įdomybių vakare dalyvauja ir visų mylimas dainininkas Jonas Čipaitis ir dar su glėbiu juokų pribus vienintėlis lietuvis komikas Chicagoje, po-nas Stepukas. Taip šitas vakaras tai bus vakarų vakaras — tokių vakarų su tiek skaitlingų meno spēkų, chigagiečiams retai pasitaiko girdėti. Nariai ir svečiai, nepamirškite, kad šitas

Draugijos Vakarai-Koncertas bus Nedėlioje, Sau-sio 8. Buk pats, atsivesk savo visą šeimyną, kal-bink savo visus draugus, kad ir jie čia būtų. Už-sibaigus dainų ir juokų programai eis šokiai iki 12 valandai nakties.

Kviečia visus

Chicago's Lietuvių Dr-jos Savitarpinės Pašalpos
Vakaro Rengimo KOMITETAS.

Programo pradžia lygiai 6 v. v.

Ižanga svečiams 50 centų, nariams veltui.

NAUJIENOS

The Lithuanian Daily News
Published Daily Except Sunday by
The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 South Halsted Street
Telephone Roosevelt 8500

Editor P. GRIGAITIS

Subscription Rates:
\$8.00 per year in Canada
\$7.00 per year outside of Chicago
\$8.00 per year in Chicago
3c per copy

Entered as Second Class Matter
March 7th 1914 at the Post Office
of Chicago, Ill. under the act of
March 3rd 1879.

Naujienuos eina kasdien, išskyrant
sekmadienius. Leidžia Naujienuos Ben-
drowe, 1739 S. Halsted St., Chicago,
Ill. Telefonas Roosevelt 8500.

Užsisakymo kainos:

Chicagoje — paštu:	
Metams	\$8.00
Pusei metų	4.00
Trims mėnesiams	2.00
Dviem mėnesiams	1.50
Vienam mėnesiui	.75
Chicagoje per išnešiotojus:	
Vienai kopija	3c
Savaitė	18c
Mėnesiui	75c
Suvenytose Valstijose, ne Chicagoje, paštu:	
Metams	\$7.00
Pusei metų	3.50
Trims mėnesiams	1.75
Dviem mėnesiams	1.25
Vienam mėnesiui	.75
Lietuvon ir kitur užsieniuose (Atpiginta)	
Metams	\$8.00
Pusei metų	4.00
Trims mėnesiams	2.00
Dviem mėnesiams	1.50
Pilnais reikiams siųsti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu.	

ISREKLAMUOTAS ASMUO

Calvinui Coolidge'ui labai sekėsi per visą jo gyvenimą. Niekas nepastebėjo, kad jisai būtų turėjęs nepaprastų gabumų, bet nuo to laiko, kada jisai pradėjo savo politiską karjerą, kaip tarybos narys Northampton miestelyje, jisai nepralaimėjo nė vienu rinkimu ir žinksnis po žinksnio kilo vis aukštesn ir aukštesn, iki pasiekė Jungtinių Valstijų prezidento vietą.

Jisai buvo laimingas, ir pasitraukdamas iš tos vietos. Jeigu 1928 metais Coolidge būtų kandidatavęs, jisai, žinoma, būtų buvęs vėl išrinktas. Bet jisai būtų susilaukęs to, ko susilaukė Hooveris, kuomet kraštą apniko depresija su visomis jos bėdomis.

J prezidentus Coolidge pateko netikėtai — dėlto, kad, nebaigęs savo termino, mirė Hardingas. Bet ir j vice-prezidentus Coolidge buvo nominuotas tik savo nepaprastos laimės dėka. Jam bebunant Massachusetts valstijos gubernatorium, Bostone kilo policijos streikas. Bijodami, kad policijos streiko metu vagys ir plėšikai iškraustys visų turtuolių kišenes, Bostono biznierių šaukėsi gubernatoriaus pagalbos, ir jisai įsakė milicijai eiti daryti tvarką. Bet pirma, negu milicija atvyko, streikas jau pasibaigė, nes "airišiai" policmonai nusi-gando savo drąsos ir pasidavė miesto valdžiai. Tačiau gubernatoriui Coolidge'ui teko kreditas už streiko likvidavimą, ir spauda ėmė jo vardą bubnyti, tartum jisai būtų išgelbėjęs nuo pražuties civilizaciją.

Tai buvo 1919 metais. Sekančiais metais susirinko Chicagoje republikonų partijos konvencija. Po to, kai buvo nominuotas j prezidentus senatorius Hardingas, vienas atstovas iš Oregon valstijos pareiškė, kad jo delegacija buvusi instrukuota balsuoti už senatorių Lodge iš Massachusetts, bet kadangi Lodge atsisako priimti kandidatūrą j vice-prezidentus, tai jisai siūlo "kitą Massachusetts'o sunų, kurio vardas buvo dažnai publikos akse per paskutinius metus", butent: Calvin Coolidge. Coolidge laimėjo nominaciją, ir kadangi žmonės buvo nusiavę Wilsono politiką, tai republikonai tą rudenį per rinkimus nušlavė kraštą.

Hardingo administracija susitėpė Teapot Dome skandalu ir kitokiais nešvarumais. Bet Coolidge ir čia buvo laimingas. Nors jisai paveldėjo Hardingo palikimą ir turėjo jį likviduoti, kuomet išėjo j aikštę "Ohio gengės" sukybės Washington, bet prie jo tie nešvarumai neprilipo. Kitokį žmogų publika būtų kaltinusi dėl užtylėjimo negražių dalykų administracijoje, bet apie Coolidge'ą buvo susidariusi legenda, kad jisai visuomet tyli ir neikiša savo nosies j dalykus, kurie nepriklauso tiesioginei jo žiniai.

Coolidge'o prezidentavimo metai buvo didžiausios Amerikos istorijoje išorinės gerovės metai. Spauda diena iš dienos kalė žmonėms j galvas, kad tą gerovę atnešė Amerikai republikonų partija ir ypač jos genijus Calvin Coolidge. Kokių būdu republikonai arba Coolidge'as "davė" kraštui "prosperity", niekas negalėjo lemtai pasakyti, bet žmonės patikėjo, ir juo tolyn, juo Coolidge'o vardas darėsi garsesnis. Daugelis Amerikos žmonių ir šiandien mano, kad jeigu per paskutinius ketverius metus Baltamjame Name būtų sėdėjęs ne Hooveris, o Coolidge, tai dabar gal nebūtų taip bloga, kaip kad yra.

Tai gi staigiai jam numirus, milijonai žmonių nuširdžiai gailisi, kad jau jo nebėra. Atmintis apie jį jungiasi su tais gerovės metais, kada masėms žmonių šioje šalyje nereikėjo galvoti, kaip atsiginti nuo bado.

Bet kritiškai protaują žmonės dabar jau ima su-prasti, kad ta gerovė, kurią Amerika naudojos Coolidge'o prezidentavimo laikais, neturėjo tvirto pagrindo. Ji buvo paremta nuolatiniu kredito plėtimu. Ji tęsėsi tol, kol Amerika galėjo skolinti kitoms šalims ir kol nepasiekė tam tikro laipsnio žmonių išiskolinimas šalies viduje. Kada daugias skolinti pasidarė nebegalima, tai visa gerovė sumuko. Nabašninkas Coolidge šitos katastrofos neapratė. Ji jam buvo taip pat netikėta, kaip ir beveik visiems kitiems Amerikos žmonėms.

Dabartinės sąlygos reikalauja visai kitokio nusi-statymo ir politikoje, ir ekonomijoje, ir finansuose. Coolidge'o era daugias nebegrįs.

Apžvalga

SAKO, KAD TAI MELAS

Telegramų agentura Associated Press buvo pranešusi tiesiog iš Maskvos, kad nuo Naujų Metų įeinąs galios sovietų valdžios dekretas, kuriuo panaikinama teisė namų šeimininkams gauti maisto kortelės, jeigu jos nedirba fabrikuose. Dabar "Laisvė" rašo, kad "New York Times" korespondentas teiravėsi apie tą dekretą ir patyręs, kad žinia buvusi neteisinga. Dekretas, kurį minėjo Associated Press, esąs tokio turinio:

"Patvarkymas nurodo, kad maisto kortelė turi būti išduota bile nedirbančiam (fabrike arba raštinėje) darbininko žmonai, jei ji nėra bevaikė; jei jos vaikai dar nėra pasiekę tokio amžiaus, kad galėtų patys dirbti; jei ji nesamdo tarnaitės, jei ji nepaėina po ta kategorija, padaranti ją nepilietę." Padavusi šitą "atitaisymą", "Laisvė" reiškia didelį pasitenkinimą, kad dar kartą esąs iškeltas kapitalistiškas "melas" prieš sovietus. Tačiau yra keista, kad tą "melą" atidengė kapitalistiško "Times'o" korespondentas!

Paskui — kas yra kaltas dėl to melo, jeigu tenai, iš tiesų, buvo pameluota? Telegrama atėjo iš Maskvos, taigi — jį perėjo per sovietų cenzūrą. Jeigu sovietų cenzorius praleidžia melagingas žinias, tai jisai yra ne mažias atsakomingas už jas, negu korespondentai, kurie jas paduoda.

Bet yra galimas daiktas, kad melaginga yra ne pati žinia, o tik jos "atitaisymas". Valdžios labai dažnai bando užgincyti faktus, dėl kurių yra jų kritikuojamos. Šiame atsitikime galėjo irgi taip būti. Tačiau ir "atitaisyme" pripažįstama, kad naujas patvarkymas apie maisto kortelės namų šeimininkams buvo išleistas, Toliaus, jame pripažįstama, kad didelė dalis namų šeimininkių, iš tiesų, neteko teisės gauti maisto kortelės, butent: 1) tos moters, kurioms valdžia atima pilietybės teises; 2) darbininkų žmonoms, kuriuos neturi vaikų; 3) darbininkų žmonoms, kurių vaikai yra suaugę ir gali uždarbiauti. Reiškia, "privilegija" maistą pirkti valdžios krautuvėse dabar yra palikta tikrai moterims su mažais vaikais, jeigu jos yra "pilietės". Ar tai ne puiki tvarka?

Pasirodo, kad, steigdami "rojų" darbininkų klasei, bolševikai per 15 metų savo viešpatavimo priėjo prie to, jogei žymiai daliai moterų (dagi darbininkų žmonių) tapo atimta teisė net pirkti maistą. O kai kurioms moterims bolševikai atėmė ir pilietybės teises, ir maistą!

Šitokią tvarką girti gali tik visai apakusios Maskvos davatkos.

KNYGA APIE LENKIJOS TAUTINES MAŽUMAS

Tik-ką išėjo iš spaudos nauja knyga po antrašte "The Cauldron Boils", kurią parašė Emil Lengyel ir išleido "The Dial Press", New York (152 West 13th Street). Knyga susideda iš 245 puslapių ir atspausdinta gražiai, bet jos turinys yra menkos vertės.

Autorius daugiasia aprašo savo kelionės įspūdžius, įgytus besilankant jam pereinai vasa-rą Danzige, vadinamam "Lenkų Koridorijė". Rytų Prūsijoje ir Vilniaus krašte. Bet tie įspūdžiai, išimant vietų aprašymus, susideda daugiasia iš pasinėkėjimų su įvairiais žmonėmis, ginčijais viena ir

antrą pusę tuose tautų ginčuose, kurie eina toje Europos dalyje dėl teritorijų ir kitokių dalykų.

P-as Lengyel mano pasirodąs labai bešališkas, jeigu jisai "koridoriaus" klausime paduoda vokiečių kaltinimus prieš lenkus, paskui lenkų kaltinimus prieš vokiečius, arba Vilniaus klausime — lietuvių nuomonę, paskui lenkų nuomonę ir Vilniaus žydų nuomonę. Bet aiškiai matyti, kad jisai žiuri į dalykus per vokiškus akinius.

Savo pasikalbėjimus su įvairiais asmenimis autorius vietomis papildo ekskursijomis į istoriją ir citatomis iš diplomatinų dokumentų. Bet jo žinijimas yra paviršutiniškas ir gana dažnai jo "istorijos aiškinimai" yra panašūs į skystą plepėjimą žmogaus, kuriam nerūpi patikrinti tą, ką jisai gir-dėjo.

LAIKINO SLA. SEKRETORIAUS PASKYRIMAS

SLA. prezidentas, S. Gegužis, paskyrė laikinuoju Susivienijimo sekretorium p. S. E. Vitaitį, "Tėvynės" redaktorių.

Kaip žinoma, pastovų sekretorių išrinkti Pildomoji Taryba savo suvažiavime per Naujus Metus negalėjo, kadangi nė vienas kandidatas negavo daugumos balsų. Iš kokių 10 kandidatų, kurių vardai buvo rekomenduoti Pild. Tarybai, pasiliko pabaigoje tik du: Dr. M. J. Vinikas ir V. M. Čekanauskas. Iš jų renkant sekretorių, Pild. Tarybos balsai pasidalino pusiau: 3 už Viniką ir 3 už Čekanauską. Nesutinkant nė vienam Tarybos nariui savo nusistatymą pakeisti, sekretoriaus išrinkimas neįvyko. Tuomet Taryba įgaliojo prezidentą paskirti laikiną sekretorių, iki sekančio reguliario Tarybos suvažiavimo, kuris bus laikomas kovo mėnesį. Bet prezidentui buvo uždėta sąlyga neskirti nė vieno iš dviejų kandidatų, dėl kurių Pild. Taryba ginčijosi ir nestengė susitaisyti, idant būtų išlaikytas pilnas "bešališkumas".

Tuo būdu p. Gegužis paskyrė asmenį, kuris nekandidavo ir, veikiausia, nekandidatuos j sekretoriaus urėdą, nes jisai turi vietą, butent, redaktorių p. Vitaitį.

Atsižvelgiant į aplinkybes, p. Vitaičio paskyrimas, kaip laikino sekretoriaus, gal but, buvo logiškiausias, nes, viena, nereikės samdyti naujo žmogaus (o trims mėnesiams kažin ar kas apsiimtų eiti dirbti tokį atsakomą darbą), antra, jokiam kandidatui neduodama progos paruošti sau dirvą j sekretoriaus vietą.

Tačiau nėra rimto pateisinimo, kodėl Tarybos nariai uždėjo prezidentui suvaržymą paskyrimo laikino sekretoriaus. Jeigu jie reikalavo, kad jisai imtų ant savęs atsakomybę už paskyrimą, tai buvo nelogiška diktuoti jam, kaip ir ką jisai turi skirti. Aišku, kad čia buvo vadovautasi tam tikrais frakciniais sumetimais. Gegužio oponentai bijojo, kad jisai nepaskirtų p. Viniko. Jie taip yra užsispyrę prieš Viniką, kad jiems baugu yra jį įsileisti į centrą bent keletui savaitių. Iš šalies žiurint, tai yra tiesiog juokinga.

O tuo tarpu nabagas Vitaitis užsidėjo našta. Kaip tik pradžioje metų SLA. sekretorius turi atlikti svarbiausią darbą — paruošti metinius raportus. Pradėjus eiti naujas pareigas ir nespėjus dar su jomis kaip reikiant apsipažinti, tuojaus imtis tokio "dėmo" tai reikia pasitvirtinti. Jisai turi teisę reikalauti, kad SLA. nariai kiek galėdami jam padėtų.

NAUJIENŲ KONCERTAS
Vas. 26 Liet. Auditorioj

P. Vingis.

"Kujis Kuj Varo, o Pleiškis Visus..."

(Tąsa)

—Negaliu, ponas Petrašiau, — pradėjo susijaudinęs Pusbadis: — vien už butą rytoj butinai turiu įmokėti 75 auksinus, paskiau turiu skolų, kurias taip pat butinai turiu ryt sumokėti, reikia pragyvenimui, namie nei dulkelės milty, nei svaro duonos. Krautuvininkas daugiau nebenori duoti bargai, — baigdamas atsakė Pusbadis ir nutilo.

Petrašis prisilinko prie jo arčiau ir padėjo ant jo kelio ranką.

—Na, tai štai ką padarysime, ponas Tamai, — pradėjo jisai draugišku tonu. — Aš duosiu tamstai šimtą auksinų. Pats nuo savęs nuvogsiu, o likusių tamsta palauksi ligi ketvirtadienio. Kaip nors apsisieiti! Mane taip pat suvedžiojo.

Pusbadis linktelėjo nuvar-gusia galva.

Jis būtų ir nekalbėjęs apie pinigus, jeigu ne būtų jie taip reikalingi, jeigu ne toki laik...

—Ką čia bekalbėti!... lyg aš nežinau! — pertraukė Petrašis. — Štai tamstai 100 auksinų ir pakalbėsime apie reikalus. Turėsime daug darbo. Paklausyk, tamsta.

Pusbadis paslėpė pinigus i kišenę ir pradėjo klausyti, ką papasakos Petrašis. Jisai papasakojo jam ką kalbėjęs su Vertelga ir įsikaršavęs pridurė:

—Tai stebėtinas žmogus tasai Vertelga! Iš nieko pinigų padaro. Nors mus išnaudoja, kiek įmanydamas, bet vis tik malonu su juo dirbti. Kasdien vis kas nors nauja, vis nauji sumanymai. Padėkim, kad ir šis paskutinis...

Išėjęs iš Petrašiaus buto, Pusbadis susirupino savo padėtim. Vilkdamas koją už kojos, galvojo, ką čia padarius?

Blogai! vieton 400 auksinų gavo tik 100, o čia pačių reikalingiausių, neatidėtinų išlaidų prisirinko apie du šimtus. O namai, smulkios skolos... Čia jis valandėlei net sus-tojo.

Katrė taip daug tikėjosi padaryti už tuos pinigus, tiek turėjo susidariusi planų — o čia apsiavė!... tarnaitė laukia —gaus špygą! Ir aplinkui matyti nepasitenkinimo, pilni ne-užganėdinimo veidai...

Pusbadžiui net plaukai ant galvos pasišiaušė ir jis dar lėčiau pradėjo žingsniuoti.

Katrė Pusbadienė susirupinusi mažyčiam vyro kambaryje ir nekantriai laukė pareinant. 400 auksinų! Tiek pinigų savo gyvenime jiems retai tekdavo matyti savo namuose ir jina paskirstė juos smulkiais reikalamis. Manė nusi-pirks sau naujus batelius ir nueis į teatrą.

Tuo tarpu silpnai suskambėję skambutis. Jos širdelė sudrebėjo, nedrįso net išeiti pasitikti vyrą...

—Nepasisekė! Žaibo greitumu prabėgo pro galvą mintis, ir visos svajonės dingo, vos galėjo pastebėti išblykusį vyro veidą ir liudną, susirupinusią jo išvaizdą.

—Štai, — pratarė jis, nelaukdamas žmonos paklausimo ir traukdamas iš kišenės pinigus, lyg ir teisindamasis, — ligi ketvirtadienio kaip nors verskis, o ketvirtadienį likusieji!

Jis numetė jai ant kelių pluoštelį popierinių pinigų, o pats sėdėjo prie savo stalelio, ant kurio gulėjo pradėti braižyti planai.

—Och... pavargau! — pradėjo jisai, bijodamasis tylos. — Poną Petrašį suvedžiojo jo šefas; o tą vėl, kažin kas, o Petrašius mane. Ir tuos kuo ne spēka išlupau. Norėjo duoti tik 50.

—Ką gi aš padarysiu už juos? — pradėjo Pusbadienė, žiūrėdama j ant kelių gulinius pinigus. Josios svajonės senai dingo, kaip rukas pavasario rytą ir jį vietą užėmė rūpesčiai tikrąja padėtim.

—75 auksinai už butą, mėsinių kulių tu pats ketinęs duoti 25 auks.

—Duosime penkioliką, — skubiai atkrito Pusbadis. — Gerai. Tai jau 90-10 — tarnaitė!...

—Penkis duosime tarnaitė! — Taigi jina skandalą padarė. Na, tiek to, tegul taip bus, tris už piens, kitaip ne nešios. Palieka du auksinai. Aš nei grašio neturiu. Iš ko gyventi? Ligi ketvirtadienio 5 dienos, reikia mažiasia 25 auksinų.

Ir jina lyg klausdama pažvelgė vyrui į akis. Jis nuleido galvą.

—Aš pas draugus kiek nors paskoliniau... jau tu kaip nors išsiversi!

Tuo tarpu j kambarį įėjo tarnaitė.

—Ko tau reikia? — aštriai paklausė Pusbadis.

Tarnaitė net ne pažvelgė j jį.

—Ponia, — prabilo jina. — Panelė tamstos laukia, nori pasikalbėti. Jinai rengiasi jau eiti.

—Gerai. Paduok arbatą, — dirbtinu ramumu atsakė ponas Pusbadienė ir, kuomet tarnaitė pasitraukė, jina triukšmingai pažvelgė j vyrą, kuris net už galvos nusitvėrė.

—Ką aš jai pasakysiu, — tyliai užklausė Katrė vyrą, — aš jai šiandien ketinau sumokėti.

—O ar daug?

—20 auksinų; greitai antras mėnuo baigiasi.

—O Viešpatie! atsiprašyk ligi ketvirtadienio. Pasakyk, kad ir mus apvydė, o ketvirtadieny visa sumokėsi.

Pusbadienė atsikėlė nuo kanapos lengvai kvėpuodama, paslėpė pinigus ir išėjo iš kambario.

Pusbadis krito j kanapą.

IV.

Mažam Pusbadžių salionėly, prie stalo, ant kurio gulėjo albos su atvirutėmis ir senais atvaizdais, sėdėjo Ona Virtaitė, smulkutė mergaitė, išblykusi, suliesėjusi veidu, kuriame blizgėjo dvi juodos akys.

Jinai neva žiurinėjo atviručių ir atvaizdų, vienok klausėsi kalbos ir baikščiai pašokdavo prie kiekvieno mažiausio bildeo.

(Bus daugiau)

NAUJIENŲ KONCERTAS
Vas. 26 Liet. Auditorioj

GARSINKITĖS
NAUJIENOSE

GELBĖKITE!

© 1933 King Features Syndicate, Inc. Great Britain rights reserved

Sodoma ir Gomora, 3,2% alus?!

